

» Jeg tror, alle havde forventet, at der ville komme op til en håndfuld afskedigelser på de store institutter, men at det sker i det her omfang, tror jeg er overraskende for alle medarbejdere.

JESPER LINDGAARD CHRISTENSEN, fællestillidsrepræsentant for det videnskabelige personale under DJØF på alle fem fakulteter på AAU

Massefyring på AAU kan blive den største i historien

AAU: Der er endnu ikke fuldt overblik over, hvor mange medarbejdere, der skal afskediges

Af Morten Appel
morten.appel@nordjyske.dk

NORDJYLLAND: - Dette er den klart største fyringsrunde, der har været på Aalborg Universitet, måske endog blandt alle danske universiteter, siger Jesper Lindgaard Christensen, der er fællestillidsrepræsentant for det videnskabelige personale under DJØF på alle fem fakulteter.

Da besparelserne blev meldt ud i midten af november, var meldingen fra rektor Per Michael Johansen, at antallet af afskedigelser nok ikke kunne holdes under 30. At det nu nærmere er 100, chokerer alligevel Jesper Lindgaard Christensen.

- Jeg tror, alle havde forventet, at der ville komme op til en håndfuld afskedigelser på de store institutter, men at det sker i det her omfang, tror jeg er overraskende for alle medarbejdere. Hvis man rundt omkring havde vidst, hvor omfangsrigt det ville være, så tror jeg, at man havde gjort noget mere for at afværge det.

Så selvom Det Samfundsvidenskabelige Fakultet fra starten var udset til at skulle lægge ryg til en stor del af besparelsen, er de 39 påtænkte afskedigelser på fakultetet stadig en grim overraskelse, for Jesper Lindgaard Christensen.

- En ting er den relative fordeling af besparelser, noget andet er omfanget. Jeg

tror som sagt ikke, at der var mange, der i ånden så, at det var så mange.

Da besparelserne blev kendt og meldt ud, igangsatte universitetet en række afværgeforanstaltninger. Blandt andet tilbud om frivillig fratrædelse, seniorordning og et katalog med 12 andre ideer til, hvordan "personalereduktion" kunne undgås.

Det kunne det dog ikke, og så begyndte processen med "prikkerunden".

En vanskelig proces

Ifølge funktionærloven har berørte medarbejdere 14 dage til at reagere i form af et høringssvar. Blandt andet kan man stille spørgsmål ved den saglige begrundelse af fyringen eller komme med ønsker til fratrædelse. Herefter skal ledelsen tage den endelige beslutning, hvor den påtænkte afskedigelse kan blive effektueret. Som et sidste led skal fagforeningerne igen vurdere sagligheden af fyringerne.

Men det kan være vanskeligt. For begrundelserne for de påtænkte afskedigelser er ikke begrundet i individuelle vurderinger, men derimod i institutionens forhold - altså økonomien.

- Når afskedigelserne er begrundet i institutionens forhold og besparelser, så er det altså gode folk, der fyres, og når der ikke bliver givet individuelle begrundelser, er det svært at komme med

relevante indsigelser, siger Jesper Lindgaard Christensen.

Langsigtet tilpasning

Dekan for det Humanistiske Fakultet, Henrik Halkier, understreger at det selvfølgelig er en ulykkelig situation, men at de 25 påtænkte afskedigelser på humaniora var nødvendige for at undgå en fyringsrunde igen næste år.

- Vi har ikke kun været nødt til at tænke på at få økonomien til lige at komme rundt om pynten i 2019, men også i høj grad prøve at forudsige, hvad der sker i 2020 og 2021.

Det lyder som en krystalkugleøvelse, medgiver Henrik Halkier, men det bunder, fortæller han, i politisk vedtagne prioriteringer.

- En væsentlig del af vores samlede indtægter i særdeleshed på humaniora er knyttet til uddannelsesindtægterne. Der er vi underlagt ministeriets dimensionering. Det vil sige, at der er lagt loft over, hvor mange studerende vi må have på de enkelte uddannelser.

- Vi skulle altså undgå at komme i den situation, som jeg synes, jeg ser andre store offentlige organisationer komme i, hvor man kan få fornemmelsen af at - det er årets afskedigelsesrunde. Det er jo meget demotiverende for alle medarbejdere.

Dekanen for det Samfundsvidenskabelige Fakul-

tet, Rasmus Antoft, fortæller, at afskedigelserne på samfundsvidenskab blandt andet bunder i færre studerende.

- Vi har selv valgt at lægge loft på antallet af studerende, fordi vi vil sikre kvaliteten i vores uddannelser. Det har vi arbejdet med over nogle år. Det, der så blev vores problem, kan man sige, er, at så kom 2-procents besparelserne, en bevillingsreform og budgetmodel, der rammer os. Så der er flere elementer her, og det får selvfølgelig nogle økonomiske konsekvenser.

En massekræft

Ole Busck, der er fællestillidsrepræsentant for ansatte under Magisterforeningen på Aalborg Universitet, betegner massefyringerne som en massekræft.

Specielt på de humanistiske og samfundsvidenskabelige fakulteter, hvor tillidsmanden mener, at ledelsen er i gang med at splitte forskningsmiljøerne ad.

- Samf mister 40 personer. Det er ikke et særligt stort fakultet, så det er jo en åreladning. Det er vi rasende over. Vi mener at ledelsen kunne have imødegået, at de

besparelser er blevet så voldsomme på de to fakulteter.

- De kunne simpelthen have taget højde for det i budgetmodellen. De vidste, der ville komme dimensioneringsnedskæringer og en ny budgetreform fra ministeriet. De kunne godt forudse, at det ville ramme særligt hårdt på samf og hum. Det har de så ikke gjort.

Et andet sted, der er hårdt ramt, er de syv uddannelser på campus i København, der nu skal lukke.

- Medarbejderne er jo helt smadrede. Folk flygter. Folk er på vej væk for at søge job andre steder. Selvfølgelig er de det. Men det går jo hårdt ud over de studerende for uddannelserne skal jo køre videre fire og et halvt år endnu.

- En ulykkelig situation, siger dekan Henrik Halkier.

Arkivfoto: Henrik Bo

» Vi har ikke kun været nødt til at tænke på at få økonomien til lige at komme rundt om pynten i 2019, men også i høj grad prøve at forudsige, hvad der sker i 2020 og 2021.

HENRIK HALKIER, dekan for det Humanistiske Fakultet på AAU

Aalborg Universitet - her campus ved havnen i Aalborg - er i gang med en omfattende afskedigelsesrunde. Arkivfoto: Martin Damgård

Besparelser eller en strategisk prioritering?

AAU: Morten Ejrnæs sagde op i det øjeblik, da det blev klart at besparelserne på Aalborg Universitet ville medføre fyringer blandt hans kollegaer. Her på bagkant af sin ansættelse er han stærkt kritisk overfor den måde universitetsledelsen har håndteret forløbet

Af Morten Appel
morten.appel@nordjyske.dk

NORDJYLLAND: - Det er en hæsleg situation. Jeg har ikke oplevet noget lignende i de mere end 20 år, jeg har været på Aalborg Universitet.

Sådan siger Morten Ejrnæs, lektor emeritus på Institut for Sociologi og Socialt Arbejde på Aalborg Universitet.

Han satte "emeritus" i sin titel for kort tid siden, op til en omfattende spareplans effektivering, som, frygter han, kan være starten på en udvikling, hvor AAU's status som et universitet med alle hovedområder er truet. Med den følge, at bestemte, vigtige områder som eksempelvis forskning i socialt arbejde risikerer at forsvinde.

- Jeg sendte min opsigelse til ledelsen lige før 1. december. Jeg sad i fakultets-samarbejdsudvalget, hvor jeg kunne se, at over 35 millioner kunne der ikke spares på det Samfundsvidenskabelige fakultet uden fyringer. Jeg er 72 år, og i den situation ville jeg ikke optage en plads.

Men at man skulle afskedige medarbejdere i stort omfang, var fuldstændigt unødvendigt, mener Morten Ejrnæs. Man kunne, "med ordentlig planlægning" have klaret det gennem naturlig afgang.

Alt i alt spares der 67 millioner, mellem to og tre procent af AAU's samlede budget. Rektoratet eller direktionen, som det nu hedder, har valgt at lægge mere end halvdelen af den samlede besparelse på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, skønt budgettet for fakultetet kun udgør omkring 12 procent af AAU's samlede budget, fortæller Morten Ejrnæs.

Da besparelserne blev meldt ud i midten af november, blev det på samme tid annonceret, at det uundgåeligt ville betyde afskedigelser. At ledelsen allerede på det tidspunkt så konsekvent kunne fastslå det, undrer Morten Ejrnæs. Samtidig undrer det ham, at der efterfølgende skulle gå tre måneder, før medarbejderne kunne få at vide hvor mange afskedigelser, det drejede sig om.

- Det var jo åbenbart fastlagt på forhånd, at det skulle ende med afskedigelser. Det var slet ikke til diskussion. Hvis ledelsen i udgangspunktet er glade for medarbejderne, så vil man, når der udefra pålægges besparelser, vel gøre alt

Morten Ejrnæs - føler ikke, han har fået svar på sin kritik. Arkivfoto

kritikken. Dekanen har kvitteret for modtagelsen af opsigelsen, men det er det eneste.

Invitation til dialog

Han forlader AAU med en fornemmelse af, at noget er meget ændret: - Muligheden for at komme i dialog med rektor er ringe. Derfor synes jeg, at det er meget påfaldende, at der nu inviteres til en kritisk dialog, som har været meget fraværende i en længere periode, og som må siges at have været helt fraværende i forhold til det her meget omfattende indgreb på AAU, siger han.

Den invitation til kritisk dialog, som Morten Ejrnæs nævner, blev fremlagt på AAU's interne medie "Inside AAU" 20. december af dekan Rasmus Antoft og rektor Per Michael Johansen.

"Vi er i en sårbar situation lige nu, og det er derfor vigtigt for mig at slå fast, at kritik er både velkomment og positivt. Vi vil som ledelse gerne indgå i en kritisk dialog med medarbejderne, for det er med til kvalificere beslutningerne. Jeg kan derfor kun opfordre til, at man ytrer sig," fastslog Rasmus Antoft.

Per Michael Johansen inviterede også til dialog, men efterlyste på samme tid åbenhed i kritikken: "Det er fint med kritik af ledelsesmæssige beslutninger, og vi vil gerne i dialog og drøfte tingene med medarbejderne, men det kræver, at vi ved, hvem vi skal i dialog med. Det går ikke, at man kæmper fra neutralt ringhjørne uden at ville lægge navn til kritikken. Den skal være saglig og funderet i fakta."

Rasmus Antoft mener, at der har været en løbende drøftelse af udfordringerne på fakultetet.

- Jeg kan kun udtale mig på fakultetsniveau og der har der selvfølgelig været en dialog også om kritikken - både i samarbejdsudvalget og i akademisk råd. I forbindelse med den seneste tids besparelser har det selvfølgelig også været drøftet, og vi har holdt medarbejdermøder om det.

for at undgå afskedigelser? Direktionen ser ud til at have gjort nærmest det modsatte. Det, vi oplever lige nu, minder mere om en strategi for en radikal omorganisering af AAU end om en institution, der reelt har kæmpet for at beholde sine ansatte, mener Morten Ejrnæs.

Ingen dialog

Det er ikke første gang, medarbejdere på AAU udtaler kritik af processen. Tidligere har en række tilsidsrepræsentanter her i NORDJYSKE klaget over, at samarbejdsaftalen blev brudt, da meldingen om afskedigelser og lukning af syv uddannelser i København kom så sent, at det ikke var muligt at indgå i en dialog om beslutningen. Samtidig har der været protester mod en ny intern budgetmodel, der rammer de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser hårdt.

I forbindelse med sin opsigelse sendte Morten Ejrnæs et brev til dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Rasmus Antoft, og rektor Per Michael Johansen, hvori han fremførte sin kritik. Han fortæller, at det ikke var første gang, han prøvede at komme i kritisk dialog med ledelsen.

- Når jeg direkte har kritiseret ledelsen i mails, har jeg enten ikke fået svar eller fået intetsigende svar. Der har aldrig været invitation til kritisk dialog. Det var heller ikke tilfældet, da jeg i forbindelse med min opsigelse sendte en mail til dekan og rektor, hvor jeg på fire punkter kritiserede direktionens beslutninger i forbindelse med besparelserne. Jeg har aldrig fået noget svar på